

Přemístění zvoničky v Křídlech je prvním velkým krokem

30.9.2024 - Marie Beňová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Téměř 30 let plánované přemístění zvoničky v obci Křídla protnulo cílovou pásku. Působivému průběhu akce přihlíželo množství zvědavců. Po zdařilém dosednutí kapličky přítomný dav propukl v jásot, v očích více zainteresovaných byla ovšem znát především úleva.

O nevhodném umístění kapličky se mluvilo dlouho. „Obec měla v ruce povolení k přemístění, které vydalo před dvaadvaceti lety ministerstvo kultury. Avšak s ohledem na plánovanou revitalizaci návsi a k nově navrženému způsobu přemístění kaple se staré povolení nedalo využít,“ informoval náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro oblast kultury a památkové péče Roman Fabeš. Na jaře 2024 se starosta Lukáš Čech, kterého lze po právu považovat za jednoho z hlavních aktérů úspěšného přemístění, pustil do přípravy stavby a odstartoval jednání s příslušným orgánem památkové péče, kterým je krajský úřad.

Po prvotních diskusích bylo jasné, že záchrana zvoničky vyžaduje zapojení širší skupiny odborníků různých profesí. Pro získání povolení krajského úřadu bylo potřebné vypracovat projekt obsahující reálný a bezpečný způsob přemístění cca 45 tunové kaple. Za dalšího z hlavních aktérů úspěšného přemístění, lze označit prováděcí firmu Jaroslava Bence. Jeho spolupráce se statikem, který všechny návrhy ověřil výpočty a statickým posudkem, byla nezbytností.

Důležitou roli sehrál i projektant, který ve spolupráci s orgánem památkové péče doladil místo a zejména výšku osazení zvoničky. Její stávající podoba totiž neodpovídala záměrům původních stavitelů. „Okolní terén se kolem zvoničky několikrát navýšil a její původní sokl, který spoluutvářel vyvážené proporce kapličky, byl zcela utopen. Po obnově tak bude vzhled kapličky více odpovídat její historické podobě známé ze starých fotografií,“ doplnil Roman Fabeš.

Přípravné i realizační práce zahrnovaly množství konzultačních setkání. Poslední z nich pouhé tři dny před přemístěním, kdy byl statikem i památkáři definitivně odsouhlasen provedený rozsah a způsob zabezpečení kapličky před transportem, tedy venkovní i vnitřní výtěhy.

V té době už byla precizně připravena ocelová konstrukce, která umožnila přenést nadzemní část kapličky. Jednalo se o soustavu nosných ocelových U a I profilů bezpečně svařených s ocelovými pláty vloženými pod zdi kapličky v technicky nejnižší možné úrovni, na hranici cihelného a kamenného zdiva v úrovni soklu. Na tento nosný rošt byla následně navařena přenosná ocelová konstrukce dimenzovaná tak, aby mohla být zvonička přemístěna v celku. Oddělena byla před realizací pouze vrcholová část střechy, takzvaná makovička, která je v současné době souběžně opravovaná.

Souhlas s přemístěním kulturní památky uděluje krajský úřad několikrát ročně. Děje se tak pouze z důvodu fyzického ohrožení kulturní památky. Transfer, kdy je památka vytržena ze svého přirozeného prostředí, je totiž vždy až posledním řešením. Jedná se zejména o přemístění menších věcí, jako jsou křížky či boží muka u silnic

Odbor památkové péče krajského úřadu poprvé za dvacet let své existence řešil takto komplexní a složité přemístění objektu, který požívá památkovou ochranu. Oceňuje všechny, kteří se na tomto

složitým procesu podíleli, stejně jako přístup samosprávy kraje, která na její realizaci uvolnila částku 300 tisíc korun.

Kapličku na novém místě čeká ještě oprava střechy, fasády a úprava okolí. Ale už nyní bylo z rozhovorů s přihlížejícími obyvateli Křidel cítit radost ze znovuoživení kaple, která se po letech opět stane součástí společenského a kulturního života obce.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4128621&id_org=450008